

Natuurtoets Sportvelden Nieuw-Lekkerland Plan "De Compagnie" Onderzoek naar beschermde natuurwaarden

projectnr. 6310-180570
definitief
april 2010

Opdrachtgever
Adriaan van Erck Projecten B.V.
Postbus 19
2860 AA Bergambacht

datum vrijgave

april 2010

beschrijving

DEFINITIEF Natuurtoets

goedkeuring

drs.ing. M.L.Braad

vrijgave

ing. R. H. van Trigt

projectnr. 180570
april 2010
definitief

Natuurtoets
Sportvelden Nieuw-Lekkerland
Gemeente Nieuw-Lekkerland

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Wettelijk kader	4
1.3	Doel onderzoek	5
1.4	Werkwijze	5
1.5	Leeswijzer	6
2	Gebiedsbeschrijving	8
2.1	Bureaustudie	8
2.2	Terreinbezoek	9
2.3	Waargenomen en te verwachten beschermde soorten	13
3	Toetsing effecten planontwikkeling	16
3.1	Voorgenomen ingreep	16
3.2	Vogels	16
3.3	Zoogdieren	17
3.4	Amfibieën	18
3.5	Vissen	19
3.6	Planten	19
3.7	Overig beschermde soorten	19
3.8	Effecten op Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk	19
4	Conclusies en aandachtspunten	24
4.1	Conclusies effecten	24
4.2	Aanbevelingen	24
4.3	Zorgplicht	25
4.4	Tot slot	25
5	Literatuur	26
Bijlage 1	Wettelijk Kader	
Bijlage 2	Verslag terreinbezoek 15-09-2009	

projectnr. 180570
april 2010
definitief

Natuurtoets
Sportvelden Nieuw-Lekkerland
Gemeente Nieuw-Lekkerland

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Adriaan van Erk Projecten B.V. is voornemens om het zuidwestelijke deel van de bebouwde kom van Nieuw-Lekkerland te herontwikkelen, Plan "De Compagnie". Het plangebied bestaat uit een tweetal voetbalvelden, volkstuinten met een verenigingsgebouw en wordt begrensd door de volkstuinten ten westen van de Barkstraat, de achterzijde van de bebouwing langs de Klipperstraat, Middelweg en Tiendweg (zie de Figuren 1 en 2). Het voornemen voor de herontwikkeling omvat het verplaatsen van de voetbalvelden naar een sportpark ten zuiden van de Tiendweg en het realiseren van circa 100 woningen in het plangebied. De volkstuinten worden naar elders verplaatst.

Aangezien woningbouw afwijkt van het vigerende bestemmingsplan zal een bestemmingsplan procedure van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening doorlopen moeten worden om goedkeuring te krijgen voor het plan. Hiervoor is een ruimtelijk onderbouwing nodig. In het kader van de ruimtelijke onderbouwing zijn enkele onderzoeken noodzakelijk, waaronder een natuurtoets.

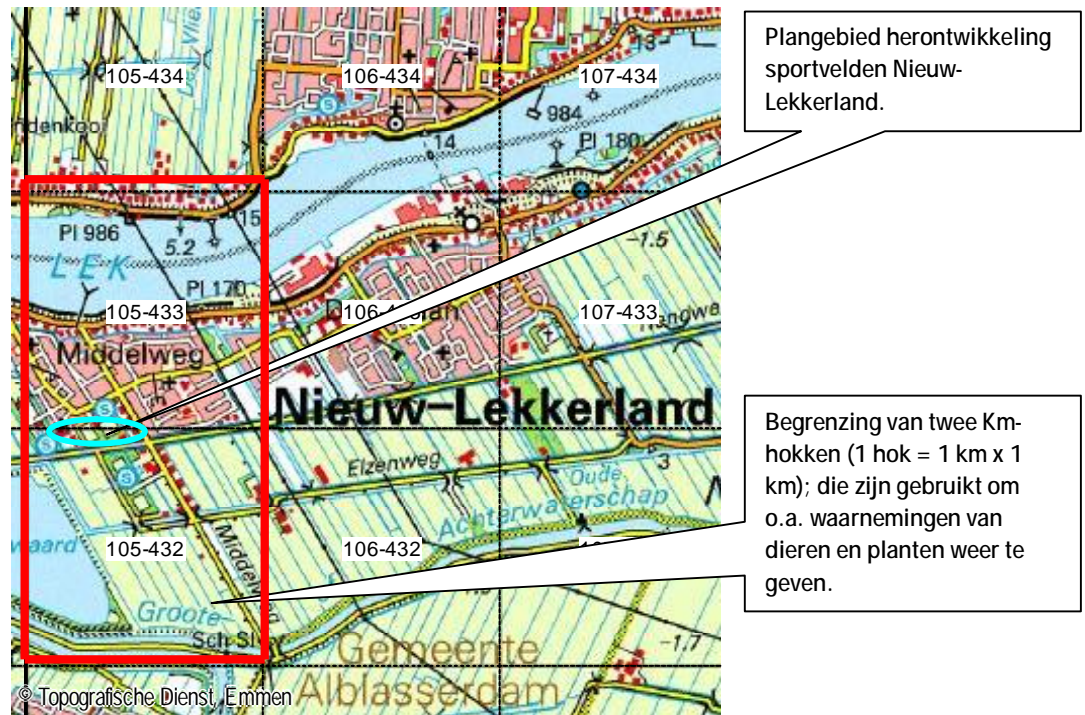
1.2 Wettelijk kader

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijk ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingsbesluit van kracht. Met dit besluit is geregeld dat voor algemeen voorkomende soorten een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen en geen ontheffing meer aangevraagd hoeft te worden. Wel blijft de algemene zorgplicht van kracht (zie Bijlage 1 voor Wettelijk Kader).

In het kader van deze wetgeving heeft Oranjewoud een natuurtoets verricht naar de voorkomende, dan wel te verwachten beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied. De ligging van het plangebied is weergegeven in de Figuren 1 en 2.

Figuur 1: Luchtfoto van het plangebied. Bron: Google earth.

Figuur 2: ligging van het plangebied.

1.3 Doel onderzoek

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de huidige Flora- en faunawet en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.4 Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de Flora- en faunawet op te sporen dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep op de (strik) beschermde soorten in het plangebied?
3. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
4. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
5. Voor welke beschermde soorten moet een ontheffing aangevraagd worden?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Bureaustudie

Op basis van literatuuronderzoek en verspreidingsatlassen is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het plangebied voorkomen. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van het Natuurloket en RAVON-site.

Stap 2. Terreinbezoek

Na het bureauonderzoek hebben twee terreinbezoeken plaatsgevonden aan het plangebied en de omgeving. Hierbij is, op basis van de gegevens van de bureaustudie beoordeeld voor welke soorten het plangebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 zijn de (mogelijke) effecten (vernietiging, verstoring, versnippering) op de verwachte beschermde soorten beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

Stap 4. Conclusies en advies met betrekking tot de ontheffingsaanvraag

Op basis van stap 1 tot en met 3 zijn conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in de Flora- en faunawet art. 75, en te nemen vervolgstappen.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat dieper in op de resultaten van het bureauonderzoek en het terreinbezoek en geeft de conclusies wat betreft de gevonden natuurwaarden. Hoofdstuk 3 omvat de effectenbeoordeling en maatregelen om effecten te voorkomen of beperken. Hoofdstuk 4 bevat conclusies en aandachtspunten. De wettelijke achtergrond is beschreven in bijlage 1.

projectnr. 180570
april 2010
definitief

Natuurtoets
Sportvelden Nieuw-Lekkerland
Gemeente Nieuw-Lekkerland

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Bureaustudie

Het plangebied bevindt zich in de gemeente Nieuw-Lekkerland, in de kilometerhokken x: 105/y:432 en x:105/y:433. De resultaten van het Natuurloket zijn in tabel 1 samengevat.

Tabel 1: resultaten kilometerhokken x:105/y:432 en x:105/y:433 van het Natuurloket.

Soortgroep	Waarnemingen	Volledigheid waarnemingen *
Planten	4 - 5 rode lijst soorten 3 beschermdde soorten	Goed onderzocht
Broedvogels	1 beschermd soort	Slecht onderzocht
Zoogdieren	-	Niet onderzocht
Reptielen	-	Niet onderzocht
Amfibieën	2 beschermdde soorten en 1 Habitatrictlijnsoort	Slecht - matig onderzocht
Vissen	-	Niet onderzocht
Dagvlinders	Geen beschermdde soorten	Slecht - matig onderzocht
Libellen	Geen beschermdde soorten	Matig onderzocht
Overige ongewervelden	Geen beschermdde soorten	Slecht onderzocht

* Hiermee wordt aangegeven op basis van de bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep Bron: Natuurloket.nl.

Het voorkomen van wettelijk beschermdde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich ook binnen de grenzen van het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

In het kilometerhok x:105/y:433 is een amfibiesoort waargenomen die vermeldt staat op de Habitatrictlijn. Het gaat hier om een melding van de rugstreeppad afkomstig uit de periode 2000 - 2004. De rugstreeppad is niet aangetroffen tijdens een uitgebreide inventarisatie van de Alblasserwaard door Bureau Waardenburg in 2004 - 2005 (van Eekelen, et al., 2006). Op basis van onderzoek van de Natuur- en vogelwacht de Alblasserwaard (Slagboom, 2009) komt de rugstreeppad en heikikker voor nabij het plangebied. De rugstreeppad is in 2008 en 2009 korend gehoord in polder Hooge Boezem van de Overwaard ten westen van het plangebied. Drie heikikkers zijn in 2008 aangetroffen in polder Nieuw-Lekkerland ten zuiden van het plangebied. Overige strikt beschermdde soorten worden op basis van uitgevoerde onderzoeken en Provincie Zuid-Holland, 2004 niet verwacht in de directe omgeving van het plangebied.

Het plangebied heeft geen beschermdde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn of de Natuurbeschermingswet 1998 en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het plangebied is gelegen nabij het Natura2000-gebied Boezems Kinderdijk (zie paragraaf 3.7).

2.2 Terreinbezoek

Het plangebied is door een ecooloog bezocht op 11 februari 2008 en 15 september 2009. Dit laatste terreinbezoek heeft gezamenlijk met de heer R. Slagboom van de Natuur- en Vogelwacht de Alblasserwaard plaatsgevonden (in Bijlage 2 is het verslag opgenomen van dit terreinbezoek). Op basis van de bureaustudie, persoonlijke mededelingen van de heer Slagboom en de aangetroffen biotopen is een beeld verkregen van het voorkomen van beschermde soorten. Hieronder wordt kort aangegeven wat de bevindingen zijn per aangetroffen biotoop in het plangebied.

Het plangebied bestaat uit twee voetbalvelden en bijgebouwen met daarom heen opgaand struweel. Aan de westkant van het plangebied zijn volkstuinen, garages en een jeugdthonk gelegen. Langs de Tiendweg en tussen de sportvelden en de volkstuinen zijn watergangen aanwezig.

Voetbalvelden en bijgebouwen

In het plangebied zijn twee voetbalvelden aanwezig, met langs het goed onderhouden hoofdveld een tribune en kleedkamers. Langs de randen van de voetbalvelden is opgaand struweel aanwezig. Het intensief betreden van de voetbalvelden zorgt ervoor dat de velden weinig geschikt leefgebied vormen voor flora- en faunasoorten. Mogelijk dat vanuit het aangrenzende struweel enkele soorten voedsel zoeken op de grasvelden. Hierbij valt te denken aan de kleine zoogdieren als de egel en konijn, maar ook vogels als de merel en houtduif. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht in een dergelijk door mensen gecultiveerd biotoop. De tribune en de kleedkamers zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De constructie is vaak enkelwandig, laag en vrij open, optimale omstandigheden voor vleermuizen ontbreken.

Foto 1 & 2: Voetbalvelden en bijgebouwen.

Struweel

Langs de randen van de voetbalvelden, volkstuinen en in het zuidelijke deel van het plangebied is opgaand struweel aanwezig. Het struweel bestaat uit inlandse boomsoorten: zwarte els, veldiep, gewone es, zomereik, populier en hazelaar. In de struiklaag zijn soorten als liguster, vlier, rode kornoelje en braam aanwezig. De ondergroei bestaat uit een ruige vegetatie met soorten als speenkruid, grote brandnetel, vogelmuur, klimop en mossen. In drie bomen zijn oude nesten van de houtduif aangetroffen.

Foto 3 & 4: Opgaand struweel langs de randen van de sportvelden.

Het struweel biedt een geschikt broedbiotoop voor diverse struweelvogels, zoals de merel, roodborst, vink, ekster, pimpelmees en winterkoning. In het zuidelijke deel ligt onder het struweel tak- en snoeiafval opgestapeld in rillen. In het struweel en de takkenrillen zijn verschillende soorten zoogdieren te verwachten, o.a. bosmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis, woelrat, konijn, wezel en hermelijn. In de randen van het struweel zijn molshopen aangetroffen. Daarnaast zijn amfibieën in landbiotoop te verwachten in het struweel. Het gaat hierbij om de gewone pad en de bruine kikker, die na een kort voortplantingsperiode het land op gaan. Tijdens het terreinbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht. Voor deze soortgroep ontbreekt geschikt habitat in het plangebied. De struwelen en de oeverzone bij de Tiendweg zijn door de aanwezigheid van opgaande beplanting en beschutting geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Uit een vleermuisonderzoek dat heeft plaatsgevonden in het kader van de planontwikkeling ten zuiden van de Tiendweg (Adviesbureau Mertens, 2009), is gebleken dat de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in en nabij het plangebied voorkomen. Deze soorten zijn foeragerend waargenomen ter hoogte van de opgaande beplanting langs de Tiendweg en worden tevens verwacht ter hoogte van de struwelen langs de randen van de sportvelden. Uit het onderzoek blijkt verder dat meervleermuis en watervleermuis in de direct omgeving van het plangebied voorkomen. Beide soorten worden niet in het plangebied verwacht, aangezien geschikt biotoop ontbreekt. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn door Adviesbureau Mertens niet aangetroffen in het plangebied of de directe omgeving.

Aanwezige bomen zijn nauwkeurig onderzocht op gaten en hopen. Gaten of hopen kunnen dienst doen als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen en vogels. Tijdens het terreinbezoek in 2009 is een verlaten spechtenhol aangetroffen. Er zijn geen sporen van vleermuizen of vogels aangetroffen die op recent verblijf in het spechtenhol duiden. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

Foto 5: Boom met spechtenhol in het plangebied

Volkstuinen

De volkstuinen zijn gelegen in het westelijke deel van het plangebied. Aan de oostelijke zijde van de volkstuinen zijn garages aanwezig. De volkstuinen bestaan uit kleine opstallen, hokken met cavia's en konijnen, tuingroen en een smalle watergang. De volkstuinen maken een rommelige indruk. Een dergelijk biotoop is een geschikt leefgebied voor algemene muis- en spitsmuissoorten (o.a. rosse woelmuis en bosspitsmuis), egel, mol, wezel, hermelijn en bunzing. Langs de randen van de volkstuinen is een watergang aanwezig. Deze watergang is een geschikte voortplantingsplaats voor amfibieën. Hierbij valt te denken aan de kleine watersalamander, bastaardkikker, gewone pad en bruine kikker. De kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker zijn buiten het voortplantingsseizoen ook te verwachten in landbiotoop. Het rommelige karakter van de volkstuinen biedt een geschikt biotoop voor deze soorten.

Foto 6 & 7: Volkstuinen en garages in het plangebied.

De volkstuinen wordt naar verwachting gebruikt als foerageerplaats voor vogels. In de opstallen en garages kunnen enkele vogels een broedplaats hebben, zoals de koolmees of winterkoning. Het struweel en bomen langs de volkstuinen worden mogelijk gebruikt als foerageergebied voor vleermuizen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht.

Watergangen

Langs de Tiendweg, tussen de twee sportvelden en de volkstuinen zijn voedselrijke watergangen aanwezig. In de watergangen was niet veel water- en oevervegetatie aanwezig. Op enkele plekken werd gewone waterranonkel, lisdode, waterpest en kroos aangetroffen. Beschermde plantensoorten worden niet verwacht.

Foto 8 & 9: Watergangen langs de Tiendweg en tussen de volkstuinten en het voetbalveld.

Amfibieën zijn niet aangetroffen. De watergangen lijken echter wel geschikt als voortplantingswater voor algemene amfibiesoorten; de gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander. Op basis van de terreinbezoeken en de bureaustudie wordt de rugstreeppad en heikikker niet in het plangebied verwacht. In de directe omgeving van het plangebied worden deze soorten wel aangetroffen (o.a. Slagboom, 2009).

In de watergangen is met een steeknet enkele malen naar vissen gezocht. Hierbij werden 10-doornige stekelbaarsjes gevangen. Beschermde vissoorten werden niet gevangen en worden ook niet verwacht in de watergangen tussen de twee sportvelden en de volkstuinten. Deze watergangen zijn voedselrijk en op veel plaatsen is de bodem bedekt met veel bladafval. In de watergang langs de Tiendweg, welke buiten het plangebied valt, wordt een rijkere visfauna verwacht (zie ook verslag terreinbezoek 15-09-2009, Bijlage 2).

Jeugdhonk

In het noordwestelijke deel van het plangebied is een jeugdhonk (Barkstraat) gelegen dat gesloopt gaat worden. Gebouwen kunnen in potentie een verblijfplaats voor vleermuizen bieden in de vorm van spouwmuren, daklijsten en betimmeringen. Dergelijke elementen met geschiktheid voor vleermuizen zijn niet aangetroffen in het jeugdhonk. Sporen (o.a. uitwerpselen) die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen zijn niet aangetroffen.

Foto 10: Het jeugdhonk.

In principe is nooit met zekerheid aan te geven dat geen vleermuizen aanwezig zullen zijn. Bij het jeugdhonk wordt de kans op vleermuisverblijfplaatsen zeer klein geacht.

2.3 Waargenomen en te verwachten beschermde soorten

Op basis van de gegevens van de bureaustudie en de tijdens het terreinbezoek vastgelegde biotopen en soorten is een inschatting gemaakt van de beschermde soorten die in het plangebied te verwachten of daadwerkelijk zijn waargenomen tijdens het terreinbezoek. Deze soorten en het beschermingsregime zijn opgenomen in Tabel 2.

Tabel 2: Beschermde soorten in het plangebied (bron: literatuur + terreinbezoek).

Soort		Beschermingsstatus		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Habitatrichtlijn bijlage II/IV;	Rode lijst (nov. 2004)
Zoogdieren				
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X1	-	-
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	X1	-	-
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	X1	-	-
Rosse Woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	X1	-	-
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>	X1	-	-
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	X1	-	-
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	X1	-	-
Mol	<i>Talpa europea</i>	X1	-	-
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	X1	-	-
Woelrat	<i>Arvicola amphibicus</i>	X1	-	-
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	X3	Bijlage 4, HR	-
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	X3	Bijlage 4, HR	-
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	X3	Bijlage 4, HR	-
Amfibieën				
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	X1	-	-
Bastaardkikker	<i>Rana klepton esculenta</i>	X1	-	-
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	X1	-	-
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	X1	-	-
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	X1	-	-

Verklaring afkortingen in kolommen:

X = soort is beschermd krachtens de Flora- en faunawet beschermingsregime AMvB art. 75
 1 = soort tabel 1
 2 = soort tabel 2
 3 = soort tabel 3

HR = Habitatrichtlijn
 KW = Kwetsbaar
 BE = Bedreigd
 VZ = Vrij zeldzaam

Uit de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek blijkt dat in het plangebied beschermde soorten voor kunnen komen (zie tabel 2). Het gaat hier om soorten die algemeen voorkomen in Nederland en enkele strikt beschermde soorten.

Sinds 23 februari 2005 is het Vrijstellingbesluit bij artikel 75 Flora- en faunawet van kracht. Voor de algemene soorten van tabel 1, te weten: bosmuis, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis, egel, hermelijn, wezel, mol, konijn, woelrat, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt sindsdien een vrijstelling voor artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld, mits de zorgplicht in acht wordt genomen.

Voor strikt beschermde soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB art. 75 Flora- en faunawet - tabel 3: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Voor deze soorten is een ontheffing nodig indien verbodsbepalingen worden overtreden. Voor bovengenoemde soorten uit bijlage IV van

de Habitatrictlijn geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verleend indien deze wordt aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrictlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e).

Indien de werkzaamheden effect hebben op de bovengenoemde soorten is een ontheffing nodig. De ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan vier criteria (zwarte toets):

- 1) In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- 2) Is er een wettelijk belang?
- 3) Is er andere bevredigende oplossing/alternatief?
- 4) Komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding?

De criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle vier moet voldaan zijn).

Voor het verontrusten en verlies van leefgebied van strikt beschermde soorten kan een aanvullend compensatieplan noodzakelijk zijn, waarin in detail mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgewerkt.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3 van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord zijn verboden.

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Hiervoor is geen standaardperiode, het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keer elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Indien de werkzaamheden effect hebben op deze soorten is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Veiligheid van het luchtverkeer (c);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Voor deze soorten* is geen ontheffing nodig, indien werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden of maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat deze soorten zich vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mag van deze soorten het nest worden verplaatst of verwijderd.

*Een deel van deze soorten zijn ondergebracht in categorie 5 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Hoewel het onderbrengen van deze soorten op deze lijst anders doet vermoeden is de vaste rust- en verblijfplaats van deze vogels niet jaarrond beschermd. Dit betreffen namelijk vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor gebroed hebben of de directe

projectnr. 180570
april 2010
definitief

Natuurtoets
Sportvelden Nieuw-Lekkerland
Gemeente Nieuw-Lekkerland

omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de
broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

3 Toetsing effecten planontwikkeling

Uit de bureaustudie en de terreinbezoeken blijkt dat in het plangebied enkele beschermde soorten zijn te verwachten. In de eerste paragraaf wordt een globale beschrijving gegeven van de voorgenomen ingreep. In de daarop volgende paragrafen worden kort de consequenties en de mitigerende maatregelen per aanwezige beschermde soortgroep aangegeven. In de laatste paragraaf wordt de effecten bekeken van de herontwikkeling op het nabij gelegen Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk.

3.1 Voorgenomen ingreep

Bij de voorgenomen herontwikkeling van de sportvelden in Nieuw-Lekkerland wordt het plangebied bebouwd met 114 woningen. De sportvelden en de volkstuinten worden hiervoor geschikt gemaakt. Hierbij wordt de aanwezige begroeiing verwijderd, (bij)gebouwen gesloopt en het plangebied bouwrijp gemaakt. Hiertoe wordt een zandpakket op de locaties van de huidige sportvelden en de volkstuinten aangebracht als voorbelasting. De watergangen tussen de sportvelden en de volkstuinten worden gedempt.

Figuur 3: Stedenbouwkundigplan op hoofdlijnen en impressie verkavelingsplan.

3.2 Vogels

In het algemeen kan worden gesteld dat ingrepen in het plangebied tijdens het broedseizoen (15 maart – eind juli) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien wordt daarom ook geen ontheffing verleend indien (broed)vogels worden verstoord.

De effecten op (broed)vogels in het plangebied en de directe omgeving zullen beperkt zijn. Effecten zijn er alleen als de werkzaamheden plaats vindt in het broedseizoen. Indien de werkzaamheden in de periode september - maart aanvangen is sprake van een permanente verstoring, voordat vogels tot broeden komen. Door deze verstoring zullen broedvogels het plangebied mijden als broedplaats.

Conform de zorgplicht (zie §4.2) is het van belang om voor het broedseizoen het struweel en andere vegetaties te verwijderen, hierdoor zijn er geen effecten op (broed)vogels tijdens het broedseizoen. Indien de werkzaamheden starten na het broedseizoen, dient vooraf het plangebied doorzocht te worden op mogelijk broedvogels met late legsels. Deze legsels mogen niet worden verstoord, ook niet na het broedseizoen.

Spechten en Sperwer

In het plangebied is een verlaten spechtenhol aangetroffen. Daarnaast is ten zuiden van het plangebied een broedgeval bekend van de sperwer (pers. mededeling R. Slagboom, Natuur- en Vogelwacht de Alblasserwaard, zie ook verslag terreinbezoek 15-09-2009 in bijlage 2). Het plangebied, en dan met name de struwelen ter hoogte van de Tiendweg, is geschikt als foerageergebied voor deze soort.

De vaste rust- en verblijfplaats van alle in Nederland voorkomende spechtensoorten is niet jaarrond beschermd. Spechten behoren tot categorie 5 van de recent gepubliceerde 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Hoewel de naam van deze lijst anders doet vermoeden, zijn de nesten buiten het broedseizoen niet beschermd. Spechten beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats of het biotoop voren is gegaan, zich elders te vestigen.

De vaste rust- en verblijfplaats van de sperwer is wel jaarrond beschermd (categorie 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten). De aanwezige broedplaats ligt echter buiten de begrenzing van het plangebied en blijft gehandhaafd. Daarnaast gaan geen onderdelen van het actuele biotoop van de sperwer binnen de grenzen van het plangebied verloren, waardoor de ecologische functionaliteit van het biotoop niet in het geding is.

De gunstige staat van instandhouding van de in het plangebied voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet worden aangetast wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen.

3.3 Zoogdieren

Overige zoogdieren

De werkzaamheden kunnen met name schade veroorzaken aan algemene muizensoorten en spitsmuizen. Deze schade is maar moeilijk te voorkomen, omdat deze soorten bij onraad hun hol in vluchten en zich bij gunstige omstandigheden nagenoeg het hele jaar voortplanten. Ze leven echter geen van allen in kolonies. Door deze solitaire levenswijze, het betrekkelijk kleine oppervlak aan biotoop en de hoge reproductiesnelheid zal de schade zeer beperkt zijn. De gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten komt niet in het gedrang.

Effecten op kleine zoogdieren zoals muizen kunnen worden beperkt door de sloop- en bouwactiviteiten gefaseerd uit te voeren. Dit houdt in dat eerst het aanwezige struweel en overige vegetatie zo kort mogelijk wordt gemaaid of verwijderd, alvorens in een later stadium bouwrijp te maken. Het hierdoor eerst minder geschikt gemaakte leefgebied kan dan tijdig door de aanwezige zoogdieren worden verlaten. Ten aanzien van deze soorten geldt dat ze niet tijdens de winterslaap mogen worden verstoord door het verwijderen van vegetatie. Dat betekent dat de vegetatie in de periode van eind september tot half

november zou moeten worden verwijderd. Deze bepaling komt voort uit de 'algemene zorgplicht' zoals die in de Flora- en faunawet is beschreven (zie 4.2).

Grotere zoogdieren, als de hermelijn, wezel, konijn, mol en bunzing hebben grote leefgebieden en zullen tijdens de werkzaamheden het plangebied mijden. In de omgeving is voldoende geschikt leefgebied aanwezig voor deze soorten. Effecten op populatieniveau van deze soorten worden niet verwacht.

Om het onbedoeld doden van egels te voorkomen is het raadzaam om voor verwijderen van vegetatie het plangebied te controleren op eventueel aanwezige egels. Indien egels worden aangetroffen, kunnen ze worden verplaatst naar geschikt biotoop in de omgeving.

Vleermuizen

In het plangebied zijn foeragerende vleermuizen aanwezig ter hoogte van het struweel langs de Tiendweg (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) en naar verwachting ook ter hoogte van het struweel rond de sportvelden en de volkstuinten. Effecten van de ingreep op vleermuizen worden echter niet verwacht, omdat geen vliegroutes worden doorsneden, geen belangrijke foerageerplaatsen verdwijnen.

De boom met spechtenhol wordt niet gebruikt als verblijfplaats door vleermuizen. Uit het vleermuisonderzoek (Mertens, 2009) is gebleken dat typische boombewonende soorten (o.a. watervleermuis, rosse vleermuis) niet aanwezig zijn langs de Tiendweg. Van de ruige dwergvleermuis is bekend dat deze soort ook in bomen kan verblijven. De beperkte waarnemingen van deze soort (foeragerend) en de afwezigheid van roepende territoriale mannetjes in de herfst geeft aan dat deze soort geen verblijfplaatsen heeft in of langs het plangebied. Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen of worden ook niet verwacht.

De gunstige staat van instandhouding van de zoogdieren zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.4 Amfibieën

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden zal habitat van algemene amfibieën verdwijnen. Hierbij kan het leefgebied van de kleine watersalamander, bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad worden verstoord en vernield. Schade aan amfibieën is het grootst als de werkzaamheden in het voortplantingsseizoen plaatsvindt (half maart tot en met juni). In deze periode zijn voornamelijk de larven aanwezig in het water. De volwassen dieren (bruine kikker en gewone pad) trekken na de eiafzetting weer het land op, waar ze tot de overwinteringsperiode verblijven. De bastaardkikker blijft het hele seizoen sterk aan water gebonden en overwintert hier ook. De kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad overwinteren op het land in holletjes in de bodem, onder bladafval, takkenhopen of stenen. Buiten het voortplantingsseizoen is de schade beperkt tot een enkel individu. Het gaat hier om algemeen voorkomende amfibiesoorten.

De rugstreeppad en heikikker zijn aanwezig in omliggende polders (pers. mededeling R. Slagboom, Natuur- en Vogelwacht de Alblasserwaard (o.a. Slagboom, 2009), zie ook verslag terreinbezoek 15-09-2009 in Bijlage 2).

Door het aanbrengen van een zandpakket voor de voorbelasting wordt het plangebied aantrekkelijk gemaakt voor de rugstreeppad, een zeer mobiele amfibiesoort. Indien mogelijk het zandpakket laat in het seizoen aanbrengen (bij voorkeur in oktober - november), hierdoor wordt voorkomen dat rugstreeppadden het zandpakket kunnen gebruiken als overwinteringsplaats. Wanneer het zandpakket eerder in het seizoen aangebracht wordt, dienen waterplassen die mogelijk op het zandpakket ontstaan voorkomen te worden. Ondiepe waterplassen zijn geschikt als voortplantingsplaats voor de rugstreeppad die zich tot eind augustus kan voortplanten. Bovengenoemd maatregelen dienen ter voorkomen van de rugstreeppad in het plangebied.

De heikikker is met enkele exemplaren aangetroffen in de aangrenzende polder Nieuw-Lekkerland. De heikikker komt voornamelijk voor in vochtige heidegebieden, waar vocht en veenvorming belangrijke elementen zijn van het biotoop. Daarnaast wordt de soort aangetroffen in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden en in komkleigebieden. Hier is de aanwezigheid van laag struweel en een hoge kruidenlaag van belang. Een dergelijk biotoop zoals hierboven beschreven is vrijwel niet aanwezig in het plangebied. Op basis van de terreinbezoeken en bureaustudie is dan ook te concluderen dat deze soort niet voorkomt in het plangebied.

De gunstige staat van instandhouding van de kleine watersalamander, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker en gewone pad zal niet worden aangetast als gevolg van de voorgenomen ingreep.

3.5 Vissen

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde vissen, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en het aangetroffen biotoop in de te dempen sloot niet geschikt is. Voorgesteld wordt om het dempen van de sloot in één richting uit te voeren, in de richting van de te behouden sloot. Zo kunnen eventueel aanwezige individuen vluchten naar een geschikt biotoop.

3.6 Planten

Er zijn geen effecten te verwachten op beschermde planten, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn.

3.7 Overig beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn.

3.8 Effecten op Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Natuurbeschermingswet (beschermde natuurmonument of Natura 2000-gebied = Vogelrichtlijn- en/of Habitat-richtlijngebied) en maakt geen onderdeel uit van de

Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze beschermde gebieden komen wel in de omgeving van het plangebied voor (zie Figuur 4).

Figuur 4: Ligging van het Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied.

Conform de Natuurbeschermingswet 1998 zijn voorgenomen ingrepen slechts toegestaan als duidelijk is dat er geen negatieve gevolgen te verwachten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura 2000-gebieden (externe werking). Als er wel mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn, maar niet significant, dient er een verslecheringstoets te worden uitgevoerd. Als de effecten aanvaardbaar zijn, kan de provincie een vergunning verlenen voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Als er een mogelijk significant effect is, dient een passende beoordeling uitgevoerd te worden in het kader van de vergunningaanvraag.

Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk

Ten westen van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk (gebied nr. 106). Het gebied is een belangrijk broedgebied van soorten van rietmoeras (purperreiger, snor) en is van enig belang als broedgebied voor een broedvogel van geïnundeerde kruidenvegetaties (porseleinhoen). Daarnaast van enige betekenis als overwinterings- en rustgebied voor grondeleenden (smient, krakeend en slobbeend).

Gezien de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied zijn er geen directe effecten als gevolg van de geplande ingreep. Voor de bepaling van de indirecte effecten is op basis van de effectenindicator van het Ministerie van LNV en op basis van expert judgement een inschatting gemaakt van de omvang van de geplande ingreep in relatie tot de Natura 2000-gebieden.

Effectenindicator

De effectenindicator is een hulpmiddel op de website van het Ministerie van LNV om inzicht te krijgen op de storingsfactoren die kunnen optreden bij een bepaalde ontwikkeling. Per Natura 2000 gebied kan voor verschillende activiteit (woningbouw, baggerwerkzaamheden, industrie, uitbreiding landbouw) snel inzicht verkregen worden op de mogelijke storende effecten.

In Figuur 5 worden de resultaten van de effectenindicator weergegeven, per kwalificerende vogelsoort wordt in kleur per storingsfactor aangegeven of er effecten zijn te verwachten.

Volgens de effectenindicator zijn er negen versturende effecten te onderscheiden indien er sprake is van woningbouw in of nabij het Natura 2000-gebied 'Boezems Kinderdijk'. Met behulp van kleurcodering is aangegeven of de kwalificerende soort gevoelig is voor de storingsfactor.

Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
*Noordse woelmuis	■	■	■	■	...	...	...	...	■
Krakeend	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Porseleinhoen (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Purperreiger (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Slobeend	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Smient	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Snor (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	...
Zwarte Stern (broedvogel)	■	■	■	■	■	■	■	■	■

■	zeer gevoelig
■	gevoelig
■	niet gevoelig
☒	n.v.t.
...	onbekend

Figuur 5: Resultaat effectenindicator.

Toelichting op de storingsfactoren

Oppervlakteverlies (1)

Door afname van geschikt leefgebied neemt het aantal individuen af. Voor een duurzame populatie moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan.

Versnippering (2)

Versnippering betreft het uiteenvallen van het leefgebied van een soort in meerdere kleinere, ruimtelijk gescheiden leefgebieden. Door versnippering zijn veel oorspronkelijke populaties uiteengevallen in een netwerkpopulatie.

Verontreiniging (7)

Er is sprake van verontreiniging wanneer stoffen, die onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties voorkomen, door menselijke activiteiten in een gebied terechtkomen. Het gaat om een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen, etc.

Verdroging (8)

Er is sprake van verdroging als door menselijk ingrijpen de actuele grondwaterstand lager is dan de gewenste grondwaterstand (weersomstandigheden, bijvoorbeeld de effecten van een droge zomer, tellen niet mee). Als gevolg hiervan ontstaat een vochttekort bij planten die juist van grondwater afhankelijk zijn. Daarnaast treden er veranderingen op doordat de aard en de beschikbaarheid van voedingsstoffen veranderen.

Geluid (13)

Voor sommige soortgroepen zijn nadelige effecten van geluidsbelasting bekend. Van broedvogels is bijvoorbeeld bekend dat gebieden met een te hoge geluidsbelasting vermeden worden en dat het reproductiesucces in deze gebieden lager is dan in ongestoorde gebieden.

Licht (14)

Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden.

Trilling (15)

Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied.

Optische verstoring (16)

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt.

Mechanische effecten (17)

Door mechanische activiteiten kunnen negatieve effecten op soorten en habitats optreden. Ook hier geldt dat de kennis over effecten vaak nog is beperkt tot het kwalitatief signaleren van risico's. Bodemverdichting als gevolg van betreding kan bijvoorbeeld leiden tot een verandering van de soortensamenstelling van een habitatype. Sterke golfslag in water kan tot beschadiging van oevervegetatie leiden. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens hebben mogelijk vogelsterfte tot gevolg.

Effectbepaling

De geplande ingreep vindt buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied 'Boezems Kinderdijk', hierdoor zijn bij voorbaat al een aantal effecten uitgesloten. Er is geen sprake van oppervlakteverlies en versnippering, mechanische effecten zullen eveneens niet optreden. Daarnaast zal de geplande woningbouw niet tot verontreiniging van de omgeving leiden, waardoor een negatief effect door verontreiniging is uitgesloten.

Verdroging

Boezems Kinderdijk omvat de hoge boezems van de Nederwaard, de Overwaard en Nieuw-Lekkerland alsmede delen van de aangrenzende polders Blokweer en Nieuw-Lekkerland. De boezems bestaan uit open water, riet- en zeggemoerassen, ruigten, grienden, struwelen en boezemkaden. De kwalificerende vogelrichtlijnsorten, waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen, zijn vrijwel allemaal watergebonden en daarmee gevoelig voor verdroging. Indien er tijdens de woningbouw wordt bemaald, mag dit niet leiden tot verdroging van de omgeving.

Geluid en trillingen

Gedurende de bouw kan tijdelijk geluidsoverlast optreden (met name tijdens eventuele heiwerkzaamheden). Kwalificerende broedvogels als purperreiger, zwarte stern en snor zijn gevoelig voor geluidsverstoring en/of trillingen, maar bevinden zich op vrij ruime afstand tot het plangebied. Het daadwerkelijke broedgebied van deze soorten is gelegen buiten de gemiddelde verstoringsafstanden, zoals gegeven in o.a. Krijgsveld et al., 2008. Foerageergebieden van diverse vogelsoorten bevinden zich op korte afstand tot het plangebied. Afhankelijk van aard, omvang en tijdsbepalingen van de bouwwerkzaamheden kan verstoring door geluid en trillingen mogelijk leiden tot tijdelijke effecten op foeragerende relevante soorten. In het kader van de verdere planuitwerking, onder meer ook voor de realisatiefase wordt voorgesteld om de bouwwerkzaamheden uit

te voeren in de periode oktober - maart. In deze periode zijn bovengenoemde soorten niet aanwezig in Nederland. Negatieve effecten zijn dan ook uit te sluiten.

Licht

Alle kwalificerende vogelrichtlijnsoorten zijn gevoelig voor verstoring door licht. In de huidige situatie zijn hoge lichtmasten aanwezig rondom de sportvelden. In de nieuwe situatie worden de lichtmasten vervangen door straatlantaarns. De verlichtingssterkte of illuminantie van straatverlichting ligt in de orde van grootte van 10 lux. Deze orde van grootte is vergelijkbaar met die van de natuurlijke verlichtingssterkte bij schemering (o.a. Molenaar, 2007). De verlichtingssterkte van een normaal verlichte kamer (woningen) in de orde van 25-50 lux. De verlichting uit het plangebied wordt onderschept door het aanwezige beplanting langs de Tiendweg en het zwembad en de dijk om de Hooge Boezem. Daarnaast wordt het directe licht uit de woningen/complex afgeschermd door gordijnen of iets dergelijks voor de ramen. De afstand van de straatverlichting en de geplande woningen en appartementencomplex in het plangebied tot aan het Natura2000-gebied bedraagt circa 100 - 300 meter. De verlichtingssterkte is op een dergelijke afstand en afscherming verwaarloosbaar (o.a. Molenaar, 2007). Uitstraling van licht afkomstig van straatlantaarns, woningen en het appartementencomplex worden hierdoor niet verwacht op het Natura2000-gebied.

Optische verstoring

De woningbouw wordt gerealiseerd binnen de grenzen van de bebouwde kom van Nieuw-Lekkerland en komt in de plaats van aanwezige sportvelden en een volkstuincomplex. Hoogopgaande bebouwing (het appartementencomplex) wordt gerealiseerd direct naast bestaande bebouwing (waaronder een sporthal), de overige bebouwing sluit wat hoogte betreft aan op de bestaande bebouwing in de omgeving. Van optische verstoring is dan ook geen sprake.

Er zijn geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Boezems Kinderdijk' te verwachten als gevolg van de permanente inrichting van het plangebied.

In het kader van de verdere planuitwerking, onder meer voor de realisatiefase wordt voorgesteld om de bouwwerkzaamheden uit te voeren in de periode oktober - maart. Negatieve effecten op kwalificerende broedvogels zijn hiermee uitgesloten.

4 Conclusies en aandachtspunten

4.1 Conclusies effecten

Kort samengevat is het resultaat van de inspectie dat zich in het plangebied geen strikt beschermde dier- of plantensoorten bevinden die de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied tot woonlocatie wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van het opstellen van een bestemmingsplan zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de ontwikkeling van het gebied.

Sinds de inwerkingtreding van het Vrijstellingsbesluit geldt voor de groep van algemene soorten een vrijstelling van de ontheffingsplicht. De aangetroffen en verwachte soorten in het plangebied die effecten ondervinden van de voorgenomen ingreep vallen onder deze groep van algemene soorten. Er hoeft dan ook geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd voor uitvoering van de werkzaamheden.

Indien er tijdens de woningbouw bemaling is voorzien, moet vooraf worden onderzocht of dit tot verdroging leidt in het aangrenzende Natura 2000-gebied 'Boezems Kinderdijk'. Eventuele verdroging kan negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit gebied hebben en is conform de Natuurbeschermingswet 1998, niet toegestaan.

Er zijn geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Boezems Kinderdijk' te verwachten als gevolg van de permanente inrichting van het plangebied.

In het kader van de verdere planuitwerking, onder meer voor de realisatiefase wordt voorgesteld om de bouwwerkzaamheden uit te voeren in de periode oktober - maart. Negatieve effecten op kwalificerende broedvogels zijn hiermee uitgesloten.

4.2 Aanbevelingen

De herontwikkeling van het plangebied heeft een impact op de huidige natuurwaarden. Hiervoor is geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk, maar het verdient aanbeveling om de verloren gegane waarden zoveel mogelijk terug te brengen. Vanuit de Flora- en faunawet is dit geen vereiste, maar gezien de huidige groene omgeving wel wenselijk.

- Bomen en begroeiing/struweel langs de Tiendweg in stand houden. Indien dit niet mogelijk blijkt te zijn door de bouwactiviteiten, dan herplanten met gebiedseigen bosplantsoen (o.a. zwarte els, hazelaar en wilg);
- De nieuwe woonwijk groen aankleden (o.a. door bomen te planten langs de singels) om zo de natuur in de wijk en bij de mensen te brengen;
- Aan de noordzijde van de vijverpartij worden natuurvriendelijke oevers toegepast.

4.3 Zorgplicht

Voor alle beschermde soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan beschermde soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

Werken buiten kwetsbare periode

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien voorbereidende werkzaamheden, als bouwrijp maken, in die periode worden uitgevoerd, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Werken in kwetsbare periode

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen de kwetsbare perioden van de soorten, is het zaak ervoor te zorgen dat het gebied tegen die tijd ongeschikt is als leefgebied voor die soorten. Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen te worden genomen om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen).

4.4 Tot slot

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en twee verkennende terreinbezoeken.

Enmalig onderzoek kan niet geheel uitsluiten, dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, beschermde soorten worden aangetroffen. Gezien het gebruik van het terrein en de marginale natuurwaarden zijn de risico's op verstoring van beschermde soorten minimaal. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving.

Indien u nog vragen heeft naar aanleiding van deze rapportage kunt u contact opnemen met onze ecologisch adviseur Michel Braad (06 - 20606920) van ons bureau.

5 Literatuur

Adviesbureau Mertens, 2009. Het voorkomen van vleermuizen in het plangebied en omgeving van sportpark excelsior te Nieuw-Lekkerland.

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. Van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 3de herziene druk.

Coelen van der, J.E.M (red), 1992. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht. Stichting RAVON, Nijmegen.

Diepenbeek, A. van & J. van Delft, 2006. Het waarnemen van Amfibieën en Reptielen. Stichting RAVON, Nijmegen.

Diepenbeek, A. van & R. Creemers, 2006. Herkenning Amfibieën en Reptielen. Stichting RAVON, Nijmegen.

Eekelen, van R., Soes, D.M., Pellikaan, G.C. en Anema L.S.A., 2006. Kruipers in de polder. Inventarisatie en soortbeschermingsmaatregelen kamsalamander, rugstreeppad, heikikker en grote modderkruiper in Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Buwa-rapportnr.: 04-365. In opdracht van Stichting Landschapsbeheer Zuid-Holland.

Krijgsveld K.L., R.R. Smits en J. van der Winden, 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Vogelbescherming Zeist Nederland en Bureau Waardenburg, Culemborg. Rapport nr. 08-173.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Molenaar de J.G, 2007. Mogelijke effecten van verlichting vanuit Vierkenschhof II, gemeente Rijnwaarden, op kwalificerende en andere vogelsoorten in de Bijland e.o. Alterra-rapport 1511, ISSN 1566-7197.

Provincie Zuid-Holland, 2004. Beschermde planten en dieren in Zuid-Holland. De verspreiding van de Europese Habitatrichtlijnsoorten in kaart.

Slagboom, R., 2009. Onderzoek vissen en amfibieën. In en rond het plangebied voetbalvelden Nieuw-Lekkerland. Natuur- en vogelwacht de Alblasserwaard.

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland, 2008. Werkatlas verspreiding zoogdieren in Zuid-Holland 2000 - 2008

www.minlnv.nl
www.Natuurloket.nl

projectnr. 180570
april 2010
definitief

Natuurtoets
Sportvelden Nieuw-Lekkerland
Gemeente Nieuw-Lekkerland

www.Naturalis.nl/EIS

www.RAVON.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1: Wettelijk Kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. In de Natura 2000-gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijn-gebied (voorheen Speciale Beschermings-Zones (SBZ's) opgenomen.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden welke zijn vermeld in bijlage IV. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit de kennis dienen plannen en projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.2 van het voorgaande rapport).

Flora- en faunawet

Onder de werking van de Flora- en faunawet vallen circa 1.000 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren (m.u.v. de huismuis en zwarte en bruine rat), vogels, amfibieën en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal soorten planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt de algemene zorgplicht (art. 2).

Volgens de Flora- en faunawet mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden verwond, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust- of verblijfplaatsen mogen niet worden beschadigd, vernield of verstoord.

Beschermde planten mogen op geen enkele wijze van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de wet staan genoemd in onderstaand kader.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

- Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of om een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van planten

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

- Artikel 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met het oog op bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10: Het opzettelijk verontrusten van dieren
- Artikel 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
- Artikel 13: Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren

De werkingssfeer van de Flora- en faunawet is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft soorten overal in Nederland bescherming.

In artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de ontheffingsmogelijkheden weergegeven. Op 23 februari 2005 is de Algemene Maatregel van Bestuur m.b.t. artikel 75 van de Flora- en faunawet¹ in werking getreden. Middels deze AMvB wordt onder bepaalde voorwaarden een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Deze vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig gebruik en bestendig beheer en onderhoud en voor bepaalde (algemeen voorkomende) soorten. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af het de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied. In de AMvB worden hiertoe verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime AMvB: Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten is derhalve geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Flora- en faunawet uitgaat. Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de Egel, Konijn en Mol, Ree en Vos; , algemene amfibieënsoorten, waaronder de Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander en plantensoorten als Grasklokje en Gewone dotterbloem.

- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime AMvB: Voor soorten van tabel 2 van de AMvB is bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode, dan dient ontheffing aangevraagd te worden, welke wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'(lichte toets). Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 2 de algemene zorgplicht.

1. Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijzigingen van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen.

- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in Bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime AMvB.

Voor soorten van tabel 3 geldt het zwaarste beschermingsregime en is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht, ook niet met een gedragscode. Voor deze soorten dient een ontheffing aangevraagd te worden, welke aan vier criteria wordt getoetst (zware toets): de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt niet aangetast, er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Daarnaast geldt ook voor soorten van tabel 3 de algemene zorgplicht.

Voor Bijlage 1 soorten uit Tabel 3 kan ontheffing worden aangevraagd op grond van alle belangen genoemd in het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1- soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep:

1. Bescherming van flora en fauna (b);
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);
4. Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimte inrichting of ontwikkeling (j)

Voor Bijlage IV-soorten van de Habitatrichtlijn uit Tabel 3 geldt voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing wordt verleend op grond van een belang uit de Habitatrichtlijn:

1. Bescherming flora en fauna (b)
2. Volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
3. Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e);

- Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 t/m 3; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. T.a.v. vogels geldt, dat werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord verboden zijn.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Ontbreekt zo'n gedragscode dan dient formeel een ontheffing te worden aangevraagd. Voor broedvogels wordt echter geen ontheffing verleend waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat broedvogels niet verstoord mogen worden tijdens het kwetsbare broedseizoen; dit mede in het kader van de algemene zorgplicht die ook voor vogels geldt.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Hiervoor is geen standaardperiode, het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keer elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Indien de werkzaamheden effect hebben op deze soorten is een ontheffing nodig. Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b);
- Veiligheid van het luchtverkeer (c);

- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Voor deze soorten* is geen ontheffing nodig, indien werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden of maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats gaan vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mag van deze soorten het nest worden verplaatst of verwijderd.

* Een deel van deze soorten zijn ondergebracht in categorie 5 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Hoewel het onderbrengen van deze soorten op deze lijst anders doet vermoeden is de vaste rust- en verblijfplaats van deze vogels niet jaarrond beschermd. Dit betreffen namelijk vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor gebroed hebben of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Bijlage 2: Verslag terreinbezoek 15-09-2009

dinsdag 15 september 2009

13.15 -15.15 uur

Bezoek plangebied "herontwikkeling sportvelden"

Michel Braad (Oranjewoud)

Richard Slagboom (Natuur- en Vogelwacht de Alblasserwaard)

Op uitnodiging van dhr. Braad adviseur ecologie van Advies- en Ingenieursbureau Oranjewoud is er een bezoek gebracht aan het plangebied herontwikkeling sportvelden. Dit betreft het gebied binnen de bebouwde kom, waar de gemeente Nieuw-Lekkerland i.s.m. bouwbedrijf van Erk uit Bergambacht woningen wil realiseren.

Dhr. Braad (Oranjewoud) heeft hier in februari 2009 een natuurtoets verricht voor bouwbedrijf Adriaan van Erk. Dit rapport is toegezonden aan de NVWA. Tijdens het veldbezoek wordt gekeken naar en van gedachte gewisseld over de bevindingen uit het rapport.

Hieronder staat een opsomming van de aan – en opmerkingen op dit rapport die tijdens het veldbezoek zijn gemaakt door Braad en Slagboom.

TOTALE PLANNEN

Slagboom: De Natuur- en Vogelwacht de Alblasserwaard (NVWA) vindt het jammer dat

het gehele project (de uitplaatsing, realisering nieuw sportcomplex en nieuwbouw) niet als één geheel wordt gezien. Het gebied vormt namelijk één aaneengesloten biotoop en had beter door één partij (W+B of Oranjewoud) onder de loep moeten worden genomen.

Braad: had inderdaad beter geweest, het is eigenlijk één project.

Slagboom: vertelt ook over de plannen ten zuiden van de Tiendweg.

Braad: was hiervan niet op de hoogte.

VLEERMUIZEN

Slagboom: De luwte van de lijnvormige bomenrijen / bosschages vormen een

foerageergebied en mogelijk migratieroute voor vleermuizen. Het is tevens een biotoop die niet veel voorkomt in deze omgeving. Hoge dichte bomenrijen. Laatvlieger, Ruige en Gewone Dwergvleermuis zijn hier veel waargenomen.

Braad: je kan eigenlijk al zonder onderzoek zeggen dat hier veel vleermuizen zullen

voorkomen, maar hier moet verder naar gekeken worden.

Slagboom: Mertens heeft onderzoek gedaan in het gebied waar het nieuwe sportcomplex moet komen. Ook K. Mostert (zoogdierenwerkgroep

ZH) heeft onderzoek verricht.

Braad: Deze gegevens zou ik graag willen inzien.

Slagboom: wijst op boom met spechtenhol.

Braad: kan dienen als verblijfplaats, maar zo te zien wordt het momenteel niet gebruikt, niet gezien tijdens bezoek in februari. Onderzoek van Mertens kan aantonen of boombewonende soorten aanwezig zijn in het plangebied en omgeving.

VOGELS / OVERIGE ZOOGDIEREN

Slagboom: In de bosschages zitten veel vogels, vooral veel wintergasten, maar ook veel broedvogels, dit jaar o.a. broedgeval Sperwer ten zuiden Tiendweg.

Braad: zal best, maar voor bijv. wintergasten geen bescherming via FF-wet.

Slagboom: Ook goede biotoop voor kleine zoogdieren.

Braad : Ja, bijvoorbeeld egel, wezel, hermelijn.

AMFIBIEËN

Slagboom : ik verwacht geen zwaar beschermde soorten in het plangebied, wel in de omringende polders. Heikikker en zeker (grote) populatie Rugstreeppad in naastgelegen polder. Doe daar zelf monitoring van.

Braad: met de Rugstreeppad moet met de voorbelasting rekening worden gehouden.

Slagboom: In de slotjes plangebied Bruine, Meer- en Bastaardkikker, Pad de meer algemene soort, ook de Kleine Watersalamander ... die zich hier ook voortplanten.

Slagboom: Zou mooi zijn als de watergangen in het nieuwe woonwijkje zouden worden aangelegd met natuurvriendelijke oevers en aansluiten op huidige watergang langs Tiendweg. Ook om verlies aan voortplantingswater in te compenseren

Braad: het zou inderdaad mooi zijn als de waterpartijen (wateropgave waterschap) in het ontwerp natuurvriendelijk worden aangelegd. Dit zou het verlies aan voortplantingswater kunnen herstellen.

EXTERNE WERKING (NATURA 2000)

Slagboom: Eeuwig zonde dat er een appartementen complex van 5 hoog op nog geen 30 meter van de Tiendweg en polder is gepland. Visuele vervuiling en ook mogelijk externe werking richting NATURA 2000-gebied #106 "Boezems Kinderdijk"

Braad: niet ideale plek zal van ver te zien zijn vanuit de polder. Is bekend met rapporten Alterra over lichtvervuiling.

Slagboom: meer licht door huizen etc.. kan verstoring veroorzaken voor (water) vleermuizen, deze is waargenomen door Mertens. Ook Zwarte Stern foerageert ten zuiden van geplande woonwijk.

Tijdens het bezoek zijn ook nog enkele bemonsteringen gedaan in de sloten die het gebied omringen en doorkruisen. Hier is echter niets gevangen, waarschijnlijk omdat er een dikke laag kroos op de sloten lag. In de doorgaande sloot zijn verderop wel Kleine Modderkruipers en Bittervoorns gevangen. (Slagboom)
In het gebied zijn deze niet te verwachten (Slagboom/Braad)